

HAJDUFÖLD

OPIZETESI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hónap . . . 50 K Félévre . . . 220 K
 Egy évre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
EYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Feltöltő főszerkesztő: Dr. Koml. Szy

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
 Hiszek egy isteni örök Igazságban:
 Hiszek Magyarország feltámadásában.
 Amen.*

A Tudományos Akadémia

Csendben, kevesek által körülvéve, kevés komolyan gondolkodó elme érdeklődése mellett, de annál méltóságtejtesebb szellemkerkölési tökére kisugárzásával záródott be a Magyar Tudományos Akadémia nagyhete. Egy esztendő munkálkodásáról számolt be azon legelső tudományos intézményünk s beszámolójában hiába keresnénk a világrengető időknek megfelelő rendkívüli eredményeket: sohasem hallott igazságokat, melyek újabb izgalmakba hozhatnák a világot, nagy és szenzációs fölfedezéseket, melyek megváltoztathatnák a világ képét, — hiába, mert nem is találunk. Az ő munkásságának eleme a csend és békeség, a gondolkodó, kutató elme abszolút nyugalma, mely nem szereti az excessusokat, a rendkívüli izgalmakat és megrázkódtatásokat. De találhatunk a beszámolóban a zajos eredményeknél jóval megnyugtatóbb motívumot: a komoly munka biztos tudatát. Akadémiánk mindennél és mindnyájunknál előbb magához tért az átélt borzasztó viharok után és magasztos, nagyszerű hivatásának megfelelően megsokszorozott buzgalommal fogott hozzá nemzeti kulturánk műveléséhez.

Jól esik ezt megállapítanunk, mert egészséges állami élet nem lehetséges ott, ahol a tudomány tértelenségre van karhozható s hiányzik a műveléséhez szükséges feltételek: a konszolidált rend és nyugalom. Hogy a Magyar Tudományos Akadémia él és dolgozik, mindenél fontosabb tanubizonyossága a magyar állami élet gyógyulásának és megújulás felé való haladásának. De biztató jelenség arra is, hogy a nemzetnek minden jogcímre megvan feltámadásába vetett hitéhez, mert a történelem tanúsága szerint a tudományok ápolása és fejlesztése naggyá és hatalmassá tette mindenkor a nemzeteket. A sok ezer éves pogány ókort csodálatosan fejlett, magasfokú kulturája tette máig is feledhetetlenné és irigyeltté, a barbár középkort a tudományok és művészetek virágzó reneszánsza rokonszenvenné, az újkort a XIX. század hatalmas tudományos fölfedezései a legújabb idők megteremtőjévé és szülőanyjává annak az intenzív kulturális életnek, amely a modern idöket annyira jellemzi.

A Tudományos Akadémia fokozott munkásságára ma sokkal inkább szüksége van a magyarságnak, mint volt ezeresztendő élet alatt bármikor. A magyar kulturának, a magyar tudomány és művészet ápolásának meggyalázott állami létünk e szomorú napjaiban sokkal inkább kell virágoznia, sokkal inkább kell világító fátylaként előljárnia nemzeti életünk borus égboltján, mint bármikor. Ma egyetlen összetartó erőnk, mely elszakított véreinkhez kapcsol bennünket, egyetlen biztos határu életesszenciánk, mely küzdeni és remélni készíti a magyarságot, az a nemzeti kultúra, mely a dunaparti gyönyörű palotából árad szét szerte e hazában. Ennek a kulturának kell nemcsak megmentenie a nemzet jövőjét, hanem naggyá és dicsőséggel teljessé is tennie.

Tiszteletteljes bizalommal nézünk a Magyar Tudományos Akadémiának nemzetmentő munkássága elé és boldogan büszkék vagyunk rá, hogy magunkénak nevezhetjük nemes törekvéseit!

Baltazár és a magyar-román perszonál-unió

A nagykárolyi ut román megvilágításban

Sok szó esett már arról a hódoló tisztelgésről, melyet a Ferdinánd román király és felesége 1919-iki nagykárolyi látogatása alkalmával egy debreceni küldöttség élén **Baltazár Dezső** püspök és **Magoss György**, az oláh megszálló csapatok által Debrecen élére állított főispán Debrecen nevében mutatott be, nem csekély megrökönyödésére Debrecen magyar közönségének s nagy meglepetésére magának a román királyi párnak is. Ebhez a hódoló átruccanáshoz a legkülönböztetebb kommentárokat fűzték, céljáról és a fogadtatás részleteiről különféle és egymásnak ellentmondó elbeszéléseket hallottunk. A szereplők hol tagadtak, hol beismertek, a firtatott elszólásokat tagadták vagy egymásra kenték. Általában a nagyközönséget meglehetősen tájékozatlanságban igyekeztek tartani a történetek felől.

Különösen nagy izgalmat és visszatevészt váltott ki a magyar közönség köréből, mikor híre ment, hogy a püspök ez alkalommal tárgyalásokba bocsátkozott a román-magyar perszonális unió lehetősége felől. Román körökben, ahol ugy érezték, hogy a rablott zsákmány más képen meg nem tartható s azoknál, akik „Nagy-Románia” határául még a Tiszavonallal sem elégedtek meg, természetesen tetszetős volt az eszme, mert ugy gondolkodtak, hogy ennek megvalósítása egyszersmindenkorra véget vet a magyar irredentizmusnak, ami különben lehetlenné tenné a préda háborítatlan élvezését és örök idökre való megtartását.

Érdekelni fogja olvasóinkat, hogy erről a kényes kérdéstről hogyan vélekednek az oláh hivatalos körök. Némi világosságot vet erre a kolozsvári „Ujság” című lap cikke, mely április 27-iki számában jelent meg s többek között a következőket mondja:

Amióta Magyarországon gróf Bethlen István irányítja a magyar bel- és külpolitika szeptét, ismételten felbukkant az a fantasztikusnak látszó, de a világesemények rohanó történetében talán nem lehetetlen külpolitikai idea, hogy Románia és Magyarország között perszonális unió jöhet létre. Az utolsó öt esztendő már hozzászoktatott ahhoz, hogy a ma még hihetetlennek és rendkívülinek látszó események egy tőlünk távol eső és csak a világpolitika mérlegén számító okok miatt megtörténnek, sőt a legfurcsább a dologban az, hogy épen az érdekelték akarátán és törekvésein kívül álló okokból.

Hogy mit főznek a külpolitika boszorkánykonyháin, azon ma még nehéz eligazodni, de a napi események érdekes feltevésekre engednek következtetni . . .

. . . A már több oldalról felmerült és inkább a politikai élet kulisszái mögött tárgyalt

perszonál unió tervével és lehetőségével kapcsolatosan az „Ujság” munkatársa felkereste **Mihail Tivadar** minisztert, aki a multban is Románia és Magyarország közti politikai viszonylatban jelentős szerepet játszott és közvetítő tárgyalásaival sok éles politikai ellentétet simított el.

Mihali miniszter az ujságíró előtt a következőket mondotta:

— Ez a kérdés ma még nem aktuális, a multban volt szó róla, — később erre is rátérek — de ma a romániai politikai élet vezető férfait a pártpolitikai harcok annyira lekötik, hogy ez a kérdés, — amint bukaresti tartózkodásom alatt volt alkalmam tapasztalni — még tabula rasa.

— Én elvben az ideának nem vagyok ellensége, sőt bizonyos tekintetekben szimpatikus egy esetleges perszonális unió terve. Annak idején épen a debreceni magyarság egy frakciójának a köréből indult ki az eszme s amiképpen komolyan foglalkoztam azzal, már sok tekintetben elveszítette az aktualitását. Budapest megszállásának utolsó idejében utaztam fel Budapestre, hogy ebben a kérdésben bizonyos körökkel orientálódjam, de abban az időben vonultak ki Budapestről a román csapatok s különben is Diamandi román meghatalmazott miniszter politikai praktikái más irányba terelték a román-magyar politika figyelmét.

— **Ferdinánd király erdélyi látogatása** alkalmával — még élénk emlékezetemben él — egy harminctagu debreceni deputáció ment Nagykárolyba, amelyet **Baltazár Dezső** debreceni református püspök vezetett. **Baltazár püspök** egy közfelfűnést kelteit nagyszabású beszédet mondott, amelyre maga a király bizalmas körben megjegyezte, hogy olyan magasröptű beszédet ritkán hallott. A kommunizmus terrorja alól felszabadult Debrecennek a küldöttségén nagy öröm volt tapasztalható és egy közös banketten került szóba a perszonális unió terve, amellyel **Baltazár püspök** is szimpatizált. Ekkor történt, hogy **Kiss Géza** debreceni egyetemi tanár egy memorandumot nyújtott át nekem, amelyben a perszonális unió tervét ajánlotta és megkért engem, hogy a királyhoz juttassam azt.

— Azonban a kormányzótanács akkori emberei s különösen **Pop-Csicsó István** ellenezték a tervet és minden ezirányú lépésemet kontrakararizáltak. Ennek dacára azonban egy ízben a memorandum dolgát megemlítettem a királynak is.

— A perszonál unió terve előbb-utóbb ismét felszínre kerül, de korai volna ma még az esélyekről beszélni mindaddig, amíg a román politikai pártoknak és az uralkodóháznak a magatartását nem ismerjük.

Lefkovics tiz évet kapott

A debreceni királyi törvényszéken tegnap déli 12 órakor hirdette ki **Nagy Kálmán** törvényszéki tanácselnök **Lefkovics Vilmos** volt közoktatásügyi népbiztos előtt az összbűntetést. E szerint a két ízben elítelt **Lefkovics Vilmos** összbűntetését a királyi törvényszék ötös tanácsa 10 évi fegyházban állapította meg.

Ismét egy kirakati keresztyén

Andaházi-Kasnya Béla önvallomása - Beterjesztették a menekült egyetemek elhelyezéséről szóló javaslatot

Budapest, máj. 7. A nemzetgyűlés mai ülését fél 11 órakor nyitotta meg *Bottlik József* alelnök. Az elnöki előterjesztések után *Kerekes Mihály* a határozatképesség megállapítását kéri, mire az elnök az ülést felfüggeszti. Szünet után rátérnek a költségvetés tárgyalására, amelyhez *Andaházi-Kasnya Béla* szólott először hozzá.

— Nem érzem találva magamat, hogy az első felszólalásom után destruktívnak neveztek el, mert a tisztelt konstruktív urak igen jól gondoskodnak arról, hogy e megkülönböztetés ne váljék hátrányomra. Azután rátér a numerus claususra és botbüntetésről alkotott törvényekre és kéri, hogy azokat töröljék a törvénytárból. Szomorúnak tartaná, ha a 95% keresztyént az 5% zsidó elnyomásától kellene féltetni. (Élénk ellentmondások és közbeküldések! — Az az oka, hogy olyan keresztyének is vannak, mint Ön! *Kerekes Mihály* vissza kiált: — Többet jár templomba, miut önök!)

Andaházi erre a közbeszólásra megjegyzi hogy nem áll, mert ő egyáltalán nem jár templomba. (Közbeküldések: — Mindszenti erkölcsök!)

Azután visszatér a numerus claususra és kijelenti, hogy egyetlen elnyomott nemzetiséget ismer és az a zsidó! (Óriási zaj és láрма. Elnök *Andaházi*t rendreutasítja.) Azután az amnesztia-rendeletet kritizálja. majd a sajtó-

cenzuráról beszél. A költségvetést nem szavazza meg Utána

Vass József kultuszminiszter beterjeszti a kolozsvári és pozsonyi egyetemek ideiglenes elhelyezéséről szóló törvényjavaslatot, amit kiadnak a pénzügyi bizottságnak.

Az elnök ezután szünetet rendel el. Szünet után *Gadl Gaszton* szólal fel. Beszédét a jogrend fogalmának megállapításával kezdi és kárhóztatja a közigazgatásban divó bürokratizmust, ami sok milliós károkat okozott már az országnak. Több esetet sorol fel, majd rátér a háboru kitörésével összefüggő eseményekre, amelyek kapcsán a magyar gazdákat is igazságtalan vádak érték, különösen a Szerbiához való viszonyunkat illetőleg. A javaslatot elfogadja.

Andaházi-Kasnya Béla újból felszólal és kimagyarázza előbbi felszólalását, amire *Vass József* kultuszminiszter válaszol és a helyreigazítást tudomásul veszi.

A napirend megállapítása után áttérnek az interpellációkra.

Kálmán József a gödöllői korona uradalom ügyében interpellál és megengedhetetlennek tartja, hogy a 8000 holdas birtok semmi hasznót sem hoz az országnak. Kéri a kormányt, hogy vagy adja bérbé, vagy gondoskodjék gazdaságosabb kezeléssel. Az interpellációt kiadják a földmivelségi miniszternek, mire a Ház ülése délután 2 órakor véget ért.

A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyulete

a napokban bocsátotta közre 1920. évi jelentését. A jelentés szerint az elmúlt évben 37485 új tag iratkozott be az együletbe s ezzel a fizető tagok száma 262691-re emelkedett. A rokkantak száma 8754, az árváké 3038. Az 1903. év, azaz a segélyezés óta az elmúlt év végéig rokkant, árva, özvegy és egyéb végkielégítési segélyekre 20,694.594 K-t fizetett ki az egyület. Fiókpénztárainak száma 556, a befizetőhelyeké 7, a tagsoportoké 170. Az egyület törzsvagyona a jelentés évének végén 20,407.161.54 K-t tett ki. A kedvező tagszaporulat a munkaadók helyes szociális érzékére valló állásfoglalásnak tudható be. Ugyanis a Magyar Vasművek és Gépgyárak Országos Egyesülete felhívására a munkaadók 1919 óta alkalmazottaikat a Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyuletebe beiratják és helytűtték a tagsági díjakat fizetik. Kívánatos volna, ha az összes munkaadó érdekeltségek magukévá tennék a vasipari fizemek példáját, beiratnák alkalmazottaikat a Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyuletebe és fizetnék helyettük a tagsági díjakat. Az összes dolgozóknak nevezett egyesületbe való beiratása nagyban elősegítené a mindenkire kötelező rokkant- és aggkori biztosítás megvalósítását.

Egyben tudatjuk helybeli tagtársainkkal, hogy f. év május hó 15-én délelőtt 10 órakor az Ipartestület dísztermében taggyűlést tartunk.

Kívánatos, hogy az ügy fontosságára való tekintettel minden tagtárs ott legyen!

Törbe jutott zsidók

Érdekes körülmények között leplezték le három zsidó egymást. *Orenbuch Henrik-Ferenc* lengyeli lakos felesége levélben feljelentést tett a debreceni államrendőrségen, hogy férje lakását feltörve onnan még a tél folyamán 30 ezer korona értékű fehérneműjével megszökött. A levélíró zsidóasszony elmondja, hogy debreceni rendőrséghez írt levelében, hogy férje valószínűleg Debrecenben tartózkodik és itt *Kovács Ferenc* néven van lakása. A debreceni államrendőrség a levél alapján nyomozást folytatott ez ügyben, azonban semmi eredményt nem ért el. — Most aztán a budapesti államrendőrség arról értesítette a debreceni állam-

rendőrséget hogy a Piliscsabán levő internáltak táborában internált *Orenbuch Henrich* feljelentést tett internált fogolytársa: *Jermann Chain* ellen.

Orenbuch feljelentésében elmondja, hogy 1920-ban a román megszállás alatt Debrecenben a Dréher vendéglő 45. számú szobájában lakott. Egy este két román katona betört hozzá és teljesen kirabolta. Mikor pedig Piliscsabára internáltak, az ugyancsak ott internált *Jermann Chain* felismerte a debreceni lakásában betörtő egyik román katonát. *Jermann Chain* ot a budapesti rendőrség kihallgatta, azonban konokul tagad mindent. Most a budapesti rendőrség megkereste a debreceni rendőrséget, hogy nyomozza ki a betörés részleteit.

A debreceni rendőrség most a betörés után kutat, de egyben értesítette a Lembergben lakó *Orenbuch* német, hogy férje internálva van Piliscsabán, de ha a betöréses lopás miatt kívánja az eljárást, meglehet indítani ellene

Angol lord Magyarország virágzásáról

London, május 7. A trianoni békeszerződés ratifikálásáról szóló javaslat tárgyalása során *Newton* lord sürgősnek mondotta a ratifikációt, mert a késelelem hátráltatja Magyarországot talpraállítását. Hangoztatja, hogy Magyarországgal emberségesen kell bánni, mert az ántánt volt ellenségei között Magyarország vétkes legkevésbé. A ratifikálást az is sürgőssé teszi, hogy mielőbb felszabaduljon az a terület, amelyet most a szerbek tartanak megszállva. *Európa érdekei követelik, hogy Magyarország visszanyerje régi virágzását.*

Észretértek a pécsi bányászok

Zalaegerszeg, máj. 7. Pécsi jelentések szerint a bányamunkások eddigi magatartásuktól eltérőleg nemzetiszínű zászlók alatt vonultak fel május elsején. A szerb katonák szuronyok mellett kényszerítették a bányászokat a zászlók bevonására. Összetűzés nem történt. A népgyűlésen határozati javaslatot terjesztettek elő, amely az ántánt misszió útján követeli *Baranya* mielőbbi kiürítését és *Linder Bélának* eltávolítását. A javaslatot egyhangulag elfogadták.

NAPI HIREK

— *Dr Mitrovics Gyula* egyetemi tanár mai előadása d. e. 11 órakor kezdődik a vármegyeháza dísztermében. Jegyek a helyszínen 10, 5 és 2 koronás árban még kaphatók.

— **Hazafias előadások a hadsereg tisztikara számára.** Az aktuális kérdések megvilágítását és a katonatisztek előtt a magyarság mai helyzetének a feltárását célozzák azok a magas színvonalú előadások, amelyeknek tartására városunk keresztyéu társadalmának legkiválóbb vezéralakjai önzetlen lelkesedéssel vállalkoztak. Egyelőre három előadás van tervbe véve. Az első előadást *Révész Imre* ref. lelkész e hó 10-én (kedden) tartja. *Uray Sundor* lelkész előadása 12-ére, esütörtökre van kitűzve, míg 14-én, szombaton *Pálffy Béla*, a róm. kath. *Therézianum* igazgatója értekezik. Az előadások mindegyike a vármegyeház dísztermében tartatik meg, délután 5 óras kezdettel. *Balépődij nincs.* Ugy katonatisztek, mint családtagjaik, valamint a polgári közönség is szívesen láttaik a tanulságos előadásokon.

— **A harmadik debreceni közjegyzőség.** A Debrecenben szervezett harmadik közjegyzőségre az igazságügyminiszter dr *Tóth Eudrét*, Szászvárosból menekült közjegyzőt nevezte ki, aki hivatalos esküjét már le is tette. Működését azonban még nem tudta megkezdeni, miután nem kapott idáig sem megfelelő lakást, sem irodahelyiséget.

— **A Magyar Történelmi Társaság Debrecenben,** a vármegyeház dísztermében, e hó 22-én délelőtt 11 órakor tartja ülését, melyen az ugyanakkor beszámolójukat tartó nemzetgyűlési képviselőink s a társaságunkban Debrecenbe utazó politikai vezérek is részt vesznek. Gróf *Klebersberg* Kuno elnöki megnyitója után *Károlyi Árpád* a bécsi titkos levéltár igazgatója ad elő eddig ismeretlen részleteket a legnagyobb magyar *Széchenyi István* döblingi életéről. Ezután *Jászai Mari* hatalmas művészetével szavalja *Arany János* „Széchenyi emlékezete” című örökbecsű köteteményét, majd *Tormay Cecil* olvas fel a *Bujdosók Könyvéből*. A díszülés kezdetén és befejezésül egyik helybeli dalárda énekel.

— **Elhunyt iparos.** Debrecen jöhrimévi iparos társadalmának súlyos gyászja van. Egyik érdemes tagja kidőlt az é'ök sorából. Gyászoló családjá a következő jelentést adta ki:

Mély fájdalomtól porig lesújtva, de Isten bölcs akaratán való megnyugvással tudatjuk hogy a szerető jó apa, testvér, após, nagyapa és áldott emlékü rokon **Nagy Lajos** sertéskereskedő folyó hó 6-én éjjel fél 3 órakor, életének 68-ik évében, hét heti súlyos szenvedés után csendesen elhunyt. Kedves halottunk földi maradványait folyó hó 8-án, délután 4 órakor fogjuk *Teleky-utca 7. számú* gyászházunktól a ref. egyház szertása szerint, a Kistemplomban tartandó gyászima után a *Kossuth utcai* temetőben örök nyugalomra helyezni, mely végtisztességetekre rokonainkat, jó barátainkat, valamint a fájdalomunkban igaz részvételt osztókat szomorú szívvel meghívjuk. Debrecen, 1921 május hó 7-én. Emléke legyen áldott! Nyugodjék békében! Gyermekei: *László, Sándor, Juliánna, özv. Ungváry Dánielné* jegyesével *Palotai Lajossal* és *István* (megszállott területen). Egyetlen testvére: *Róza özv. Szilágyi Gusztávné*. Menye: *özv. Nagy Lajosné, Keresztessy Ilona, Unokái Nagy Jenő, Ungváry Dániel, Sándor és József, Nászai: özv. Keresztessy Jánosné és özv. id. Ungváry Józsy é. Va'amin't egyéb távoli rokon nevében is. A temetést Gebauer K. és Tsa temetkezési intézete, Kossuth-u. 2. rendezi.*

— **Aréna a Nagyerdőn.** Tegnap délután érdekes beadvány érkezett a városi tanács iktatójába. *Suchán Elemér*, a világháboruban résztvett katonatiszt a nagyerdői koresolyapálya melletti tér átengedését kéri 15 évre, három millió koronába kerülő nyári aréna részére. A vállalkozó a mintegy ötezer főnyi közönség befogadására alkalmas, fedetlen arénában olcsó (5—20 koronás) helyárok mellett, óriási színpadon mozi- és varietéelőadások rendezését tervezi. *Suchán* ajánlatára még lesz alkalmunk visszatérni. A városi tanács a közeli napokban foglalkozik vele.

— **A népnevelési bizottság új tagjai.** A városi tanács a népnevelési bizottságba a református egyház részéről *Szele György* lelkészt és *Hatvani József* igazgató-tanítót, a lutheránus egyház részéről pedig *Materny Lajos* esperest és *Polszter Adolf* tanítót küldte ki választás útján.

— **A debreceni nők Déry-albuma.** Keddi számunkban közöltük, hogy néhány lelkes debreceni nő áldozatkészsége, lankadatlan fáradozása művészi albummal szándékozik meglepni Déry Erigyet, a debreceni Déry Múzeum nagylelkű adományozóját. Az album immár készen van. A hölgyek fáradozása sok nő aláírást gyűjtött össze, s az aláírt lapokat, ugyanazon hölgyek áldozatkészségéből *Haranghy* Jenőnek művészi címlapja és szöveglapja előzi meg, az egészet pedig *Dávidhízy* Kálmán mesteri könyvkötészeti remeke öleli egy gyönyörű kötetbe. A minden ízében művészi és érdekes album a hétfői nap folyamán *Kontsek* Kornél kirakatában látható lesz, sőt még néhány hely van arra is, hogy az esetleg kimaradt hölgyek aláírásukat bejegyezhesék.

— **Hősi halottak adatainak bejelentése.** A világháborúban hősi halált halt egyének hozzátartozói, ismerősei stb. újból felkértek, hogy az elhalt életrajzi adatait és hősi halálának általuk ismert körülményeit, amennyiben azt eddig be nem jelentették volna, ezen hivatalban (Pénzügyi palota II. em. sz. a.) mielőbb jelentsek bel Ha az elhalt fényképe a hozzátartozók birtokában meg volnának és nékülözhetők volnának, azoknak beszoigaitatása is kériük. Az elcselt tisztek fényképei, életrajzi és kiváló fegyvernyei leírása ide szintén beküldendők. Debrecen város nyilvántartó hivatala.

— **Szerencsétlenség az egyeki malomban.** Pénteken délután a közeli Egyek községben Gájási György kovács mester a Gözmalom gépházában dolgozott. Munkaközben a gép egyik kereke elkapta Gájásit s mind a két kezét összeronsolta. Súlyos sérüléseivel beszállították a debreceni kórházba. Állapota változó.

— **Ma két mozi-előadás a kath. gimnáziumban.** A Kath. Népszövetség ma délután két nagy mozgó-előadást tart a kath. gimnázium tornatermében. Délután 4 órakor kezdődik az ifjúsági előadás, melynek műsora a következő: 1. Vetített kép. Japán kath. misszió működése. 2. Mozgóképek. Szent Erzsébet legendája 2 felvonásban. 3. Polidor mint koplaló művész. 4. Polidor mint követ. Ezen előadáson csak tanulók és ifjak vehetnek részt. Felhívjuk a t. szülők becses figyelmét ezen gyönyörű kivitelű és mély tartalma képekre és kériük, hogy gyermekeiket minél nagy számban küldjék el. Hogy minden rendű és rangú szülő gyermeke élvezhesse ezen ritka szépségű képeket, a helyarákat is ahhoz mérten igen olcsón állapítottuk meg. I. hely 6 K, II. hely 4 K, állóhely 2 K. Este 7 órakor kezdődik a felnőttek előadása ugyancsak a fenti műsorról. Az előadás alatt a népszövetség zenekara hangversenyez. Örömmel értesítjük szeretett tagtársainkat és az érdeklődőket, hogy mozgógépeink és gépházunk a kor igényének megfelelően teljesen át van alakítva. Ugyanolyan világos, szép nagy képet adunk elő, mint bármely moziban, azzal a különbséggel, hogy vigalmi adóval együtt I. helyre 10 K, II. helyre 6 K, állóhelyre 3 K-ás jegyeket boesátottunk ki.

— **A Budapesti Keleti Vásár idegenforgalmi irodája.** A budapesti kereskedelmi és iparkamara kérésére a főváros tanácsa a vásár látogatásának megkönnyítése céljából a Keleti Vásár rendelkezésére bocsátotta a főváros idegenforgalmi irodáját. Az Idegenforgalmi Iroda fog gondoskodni a május 14 és 27-ike között a vásárra érkező kereskedők és iparosok elszállásolásáról. — Mindenki, aki az irodát igénybe akarja venni, érkezését legalább nyolc nap előtt be kell jelentenie az Irodának (IV. Haris-köz 1.) hogy a hivatal kellő lakásról gondoskodhassék.

— **Új iparengedélyek.** A városi tanács pénteki ülésében a következő iparengedélyeket adta ki: Löwinger Mártonnak férfiniszabó iparra 400 Kaszkovics Józsefnek fuvarozásra 100, Ujfalusi Józsefnek kőmivesiparra 500, Gelbmann Hermannnak rőtös üzletre 500, Szaypanos Istvánnak arcápoló szerre 2000, Habuczky Jánosnak palafestő iparra 200, Balla Józsefnek kőmives iparra 500, Tóth Lajosnak bérkocsis iparra 500, Schwartz Jenőnek sertéskereskedésre 2000, ugyancsak szarvasmarha, borjú és juh kereskedésre 2000, Berzsky Józsefnek sertéskereskedésre 2000, Pollák Zsigmondnak tüzelő és építési anyag kereskedésre 1000, Waldmann Géának mérsáros iparra 500, Rosenfeld Miklósnak rőtös üzletre 1000, Komócsi Sándornak hentes és mérsáros iparra 500, Kiss Gyulánának bazárba 100, Guttman Ignácnak mérsáros iparra 500, Ehrenreich Jenőnek rőtös üzletre 500 korona. — Ugy látszik, már megint nincs válogatás az iparengedély kiadásánál, mert túlságos sok „magyar” kap üzletnyitásra engedélyt.

— **Elgázolás.** Tegnap délelőtt a Tégláskertben *Ujvárcsi* Erzsébet 9 éves tégláskerti kislány gyanútlanul haladt a Dévai-utca. Amint a 74. számú ház elé ért, egy szekér elütötte és a kerekek a lábán keresztül mentek. A kislányt súlyosabb lábtöréssel beszállították a kórházba. A rendőrség megindította a nyomozást az irányban, hogy vajjon kit terhel a felelősség?

— **Hadigondozottak figyelmébe.** A pénzügyigazgató ur által közzétett dohánykisáruhádra vonatkozó pályázati hirdetményre felhívjuk figyelmüket azzal, hogy a pályázó hadirokkantak és özvegyek kérvényeiket (felszerelési illetései bizonyítvány, születési anyakönyvi kivonat gyermekekről is és erkölcsi bizonyítvánnyal) 10 K bélyeggel ellátva adják be folyó hó 21-én a szövetség irodájába (Szent Anna-u. 12. sz.) Azon hadirokkantak és özvegyek, kik a hirdetmény megjelenése előtt folyamodtak már engedélyért, kérvényezték utoljára Ha az első kérvénnyel a fent felsorolt okmányok mellékelve voltak akkor új okmányok nem kellene, csak hivatkozni kell az előbb beadott kérvényre (mikor, hová lett benyújtva esetleg ott mely iktatószámot kapott.) Aki nem a pénzügyigazgatósághoz nyújtotta be kérvényét az teljesen utoljára felszerelt kérvényt adjon be. A kérvényt a debreceni pénzügyigazgatósághoz kell címezni és benne feltüntetni, hogy a pályázati hirdetményben feltüntetett helyek közül, melyekre pályázik. Hadróa vezetősége.

— **A burgonyaföldek megfogolására** — kertekben meggerblyezésére — nem sok gondot fordítanak. Pedig a krumpliföldeknek idejében való megfogasboronálása — kertek és kicsinyben pedig meggerblyezése — által nemesak a föld nedvességét őrizzük meg és a földet a levegő és a csapadék számára nyitjuk meg s ezekkel abban az apró élőlények élettevékenységét, nemcsak a kapálási és töltögetési munkálatoknak könnyebb, tehát olcsóbb keresztülvitelét és mindenkefelett jóságát, mindezek révén pedig a termést biztosítjuk, hanem a föld elgyomosodásának is elejét vesszük. Ezért gyomosodásra hajló viszonyok között mint például a mostani csepergős időjárásakor is, a földet ne csak a burgonya elvetésekor, hanem ezután is, még a burgonya kikélese előtt fogasoljuk meg: mikor a krumpliföldön „kelő” gyomok mutatkoznak. A gyomokat eme fejlődési fokon ugyanis a fogasborona munkája még akkor semmisíti meg, mikor a gyomok még a föld nedvességét csak a kikélesükre rabolták a krumpli elől el; amikor leveleik, ezek a nedvességet nagyban elpárologtató s mondhatni szivattyú módjára működő részeik még ki nem fejlődtek. Ilyenkor használatba véve a fogasboronát, azzal a kelő gyomoknak milliárdjait semmisíthetjük meg. Természetesen ehhez a „vakboronáláshoz”, csak könnyebb boronát használjunk; míg a burgonya kikélese után, amikor a gumók már jól legyökeresedtek, nehezebb fogasokat is bátran használhatunk. A gyomirtást a weeder, vagy gyomirtófésű a fogasboronánál még tökéletesebben végzi; aki tehát ilyenell rendelkezik, ezt vegye a fogasborona helyett használatba. Ennek a könnyű és olcsó műveletnek idejében való megadásával, esetleg megismétléssel, azonban nemcsak a gyomokat gyökeresen irtjuk, de a burgonyaterméstünket is nem remélt mértékben fokozzuk. V. S. z. J.

Nagy változások a MAU menetrendjében

Budapest-Nyiregyháza közt gyorsvonat lesz

A máv menetrendjében, mint jól értesült helyről hallottuk, közelenen öröndetes változások történnek. Ugyanis a máv. a szénszállítást s a szerelvényeket illetőleg olyan szerencsés helyzetbe került, hogy vonalain *junius 1-től* kezdődőleg a vonatközlekedést egy új gyorsvonatpár beállításával erősen megjavítja. Az utoljára beállított gyorsvonat Nyiregyháza—Budapest között fog közlekedni, még pedig olyan menetrenddel, hogy Debrecenből indul naponként (vasárnap is) reggel fél 8 óra körül és Budapestre érkezik délután 2 órakor. Az ellenkező irányban Budapestről indul délután 2 órakor és Debrecenbe érkezik este 7 órakor. Hír szerint ez a vonat csupán Nyiregyháza, Debrecen, Püspökladány, Karcag, Törökszentmiklós, Szolnok, Czegléd és Budapest állomásokon fog megállani. Ezzel szemben beállítják a következő személyvonatokat Nyiregyháza—Budapest között: I. Indul Debrecenből déli 12 órakor, érkezik Budapestre este 9 órakor; II. Indul Debrecenből éjjel 11-50, érkezik Budapestre reggel 6 órakor; az ellenkező irányban: I. Indul Budapestről reggel 7 órakor, érkezik Debrecenbe délután 2 órakor; II. Indul Budapestről éjjel 10 órakor érkezik Debrecenbe reggel 5 órakor. A Máv. előreláthatólag a helyiérdekű vonalakra is be fog állítani lehetőleg naponta egy-egy vonatpárt. Most minden a talpa kérdéstől függ, mert a szén és a szerelvények tekintetében erős javulás mutatkozik.

— **A város és a Hév. vasutak.** A város érdekeinek megvédése céljából a városi tanács Cs.ka Sámuel polgármester-helyettes főjegyzőt küldötte ki a Debrecen—Hajdunánási és Debrecen—Nyirbátori helyiérdekű vasutak igazgatóságába a polgármesteri állás végleges betöltéséig.

— **Pénzküldemények és utánvételes események értékhátára.** Javaslatunkra a kereskedelemügyi miniszter ur az egy postautalvánnyal feladható, valamint a küldeményekint postautánvétellel beszedhető legmagasabb összeget a belföldi forgalomban május hó 1-től tízezer koronában állapította meg. A külfölddel való forgalom felvételekor az egyes viszonylatokban a küldhető legmagasabb összeget külön-külön a kereskedelemügyi miniszter ur állapítja meg. *Baross szövetség debreceni fiókjá.*

— **Megnyílik a tiszti-tenisz.** A „debreceni katonatiszti lawn-tenisz kör” kertje négy tenisz-pályával f. hó 11-én, szerdán nyílik meg. Ezen alkalommal d. u. 5-től fél 7-ig a debreceni gyalogezred zenekara fog játszani. A teniszjáték sportszerű üzése mindenképpen biztosítva van és a szeptemberben tartandó nagyobbarányu verseny be fogja tetőzni az idei teniszszekők sportmunkáját. A kertben lehetőség szerint hetenként a debreceni gy. ezred zenekara fog hangversenyezni. A meghívók szétküldése megkezdődött.

— **A temetők rendezése.** Tudvalevő, hogy a város a temetők rendezését határozta el és tervbe vette egy új köztemető létesítését. E célból bizottságot küldött ki, melynek tagjait *Székely György, dr. Revész Imre, Uray Sándor* lelkészek, *Mirk Endre* nyug. polgármester, *Juhász Ignác* és *dr. Bacsó Dező* ügyvédek a ref. egyház, *Tóth Andor* máv. felügyelő és *dr. Lengyel Béla* ügyvéd a gör. kath. egyház részéről választattak meg.

— **A Keresztyén Nemzeti Liga** debreceni osztálya folyó havi rendes választmányi ülését hétfőn, május 9-én délután 6 órakor tartja a városháza kis tanácstermében. Az ügyrend 11-ik §-a szerint a választmány, illetve szakosztályok azon tagját, aki három egymást követő ülésen meg nem jelenik, lemondottnak kell tekinteni s helyének betöltése iránt azonnal intézkedni kell.

— **Tűzifa a menekülteknek.** A város szolgálatában jelenleg több menekült állami tisztviselő van. Ezek javadalmazásával kapcsolatban a legutóbbi közgyűlés azt a határozatot hozta, hogy ugyanolyan mennyiségű kedvezményes áru tűzifát ad részükre, mint a tényleges szolgálatban álló városi tisztviselőknek. Addig is, míg a határozatot a belügyminiszter jóváhagyja, a tanács egy-egy öt fát utalt ki kedvezményes áron a városhoz beosztott menekült tisztviselőknek.

— **Move-közlemény.** A „Move” női csoportja által nyitott csipkeverő- és rece-tanfolyam szép sikere és sok oldalról megnyilvánult érdeklődése arra indított bennünket, hogy a tanfolyamot megismételjük. Az új tanfolyamra jelentkezéseket elfogadunk titkári hivatalunkban (Sas-u. 4. II. 2.) d. e. 9—1-ig, folyó hó 14-ig bezárólag. Későbbi jelentkezéseket figyelembe nem vehetünk, mert a tanfolyamot már közvetlenül Pünkösdtől óhajtjuk megnyitni. *Titkárnő.*

— **Ujjonnan érkezett olcsó vásznak, sifonok, kanavásznak, kartonok, batiztok, fehérneműk, harisnyák, zsebkendők stb.** a legjobb minőségben kaphatók *Kardos Lászlónál* Kosuth-u. 9.

— **Simonffy-utca 5. szám alatt van Kolosné nyakkendő terme.**

— **Özv. Tóth Kálmáné és Társa** nyakkendőkészítő és javító műhelye Péterfia-u. 53.

— **Sós, szénsavas, illatos villanyfürdők és iszapkúra a Margitfürdő vizgyógyintézetében orvosi kezelés mellett.**

— **Nagy táncestély** a Royal szálló disztermében minden vasárnap éjjel 12 óráig, Belépődíj 9 K és a vigalmi adó.

— **Kátrányos fedéllemezek, kerítésfonatok, ráfvasak, lemezek, kaszák, kaszanyelek, permetező gummik,** épület és bútorkészítések legolcsóbban kaphatók **Bészler és Dávid** vaskereskedésében.

— **Konyári sóstófürdő megnyílt.**

KÖZGAZDASÁG.

„HAJDUFÖLD” GAZDASÁGI MELLÉKLETE.

Az adókvetéshez

I.

Nagy a felzúdulás nemcsak városszerte, hanem országsszerte is a nemrégiben közzétett jövedelem és hadinyereségadó tervezetek ellen. Gyűléseznek, értekezleteket tartanak, határozatokat hoznak mindenfelé, és egy szájjal kérik a revíziót. Nem lenne egyforma a panasz, ha nem mindenütt ugyanazon ok idézné elő.

A hadinyereségadót illetően a pénzügyi szakkörök megegyeznek abban, hogy ez már nem is adó, hanem az állam részesedése az egyéni vállalatok jövedelmében. A veszteségben nem. A mai nap egy polgári család megélhetésére szükséges évi 50,000 koronánál már 20%, ami a többi, egyenes, pót és közvetett adókkal együtt talán a 40 %-ot is eléri. Ilyen magas adókulcs mellett az elégedetlenséget, a zúgolódást előre lehetett látni, mint ahogy Hegedüs Loránt pénzügyminiszter még a nemzetgyűlés mandátumát is megakarta hosszabbítani, nehogy az általános elégedetlenség közepette keljen újból választatni.

Tisztában vagyunk mi adófizetők azzal, hogy most nagyon ki kell nyitni a tárcát. Nekünk kell a közrend, kell a közbiztonság, kell a termelés nyugodt menete, és ezt mind nem kapjuk meg másként, csak ha igyekszünk a lerongyolódott, elszegényedett államot minél előbb talpraállítani. Semmi adó sem olyan magas nekünk, mint az a közgazdasági és sokszor magán gazdasági kár, mi a forradalmak és megszállások alatt és miatt előáll. Aki pedig ezt meg nem érti, annak a véleményével nem kell törődni, mert az vagy tudatlan, vagy nem igaz ember.

Ha az állam helyesen használja fel az adókat, akkor nem lenne baj a sok adó. Amit befizetünk, visszakapjuk más uton. A „jóvátételről” most nem beszélek. A panasz nem is az adó nagysága, hanem főleg a kvetés aránytalansága és igazságtalansága ellen irányul. A legtöbb panaszkodó meg lenne nyugodva, ha az egyenlő elbírálást látná. De mit lát?

Meghozzák legelőbb is a törvényt, mely megállapítja a soha nem hallott magas adókat, de mindenütt a valóságos jövedelmet kívánja adó alá vonni. Kötelezővé teszik az adóvallo-más adását, a lelkiismeretre hivatkozva. Büntetik adófelelőssel azt, aki nem ad be vallomást. Törvényt hoznak az adócsalásról, aki hamisan vall, vagy hamisan könyvel, eltitkol, azt becsukják. Végül pedig gondolatformán kvetnek egy adót, mely sokszor többszöröse a jogszerűnek.

Hát ez az eljárás az, ami kiváltotta a nagy elégedetlenséget. Folytatódik a régi slendrián, amit a háboru alatt is láttunk.

Megértem én azt, hogy képtelenek beszélni, ha a kátyuba jutott szekér kocsisa azt a lovat üti, amelyik húz. Hisz azt hiába ütné, amelyik nem húz; így még kivergődik a szekere a kátyuból. De nem szabad ezt rendszerre tenni, nem szabad mindig állandóan azt a lovat ütni, amelyik húz, azt az adófizetőt nyomni, aki úgy is fizet.

A háboruban is becsületes, derék, kötelességteljesítő ember vagy elesett, vagy megrokkant, még szerencséről beszélhetett, ha csak megsebesült; a lógós, a drückeberger, a mindenféle háborus hiéna pedig ma is itt él közöttünk, fényesre kihívva. Most meg az jár jól, aki lapit és hallgat, nem vall igazán. Vagy ki sem vetnek rá adót, vagy egy csekélységet, miért érdemes elviselni a 10% büntetést. Ellenben aki hűen beadta vallomását, azt megnyomják. Ez az, ami ellen tiltakozni kell.

Ha a vallomását megkivánják, és az adócsalást büntetik, akkor tessék hitelt adni a vallomásnak és aszerint alkalmazni a törvényes adótételeket. Ha pedig gyanút keltő a vallomás, akkor indítsanak vizsgálatot és a pénzbüntetést sen felül csukják is be, aki megérdemli.

Csak erre az egyre, a vallomás valószí-

nőségének megállapítására szabad felhasználni az általános támpontokat. Ha egy gazda 1919-ben elemi csapást nem szenvedett és jelent annyi hasznot, mely megfelel holdanként 50 koronának, indítsanak vizsgálatot. De kimondani, hogy minden hold — kivétel nélkül — jövedelmezett például 200 koronát — jó földön, rossz földön — szerencsével, vagy anélkül és mindenki adózzon, eszerint, az nem lehet.

Én ugyan beszéltem már egy adóbiztos-sal, ki saját szava szerint úgy vetette ki az adót, hogy a vallomást megszorozta tízzel, de ez bizonyára kivétel volt. Kell valami schémájuknak lenni, amit ráhuznak egyformán mindenkire, már vagy a termés, vagy a forgalom, vagy a vagyon szerint, de nem tudom, hogy mi. A kvetési irakokat nem szabad megmutatni a félnek, ki így aztán nem tudja, honnan ég.

Elismerem én, hogy kell valami általános támpontnak lenni, amire támaszkodják az adókvetők; de csak jobb híján.

Egy pár ilyen támpontról hallottam és épen azok taglalása a főcélom.

A mezőgazdánál azt nézik, hány járlatot íratott. Minden járlat megfelel egy eladott állatnak és odavetnek egy számot, hogy azon ennyi a nyereség, megszorozzák az állatok számával és kész az állattenyésztésből származott haszon. Hogy az a ló például szép fiatal kanca volt-e, vagy a munkában megnyorodott hámos, az mellékes. Hogy az eladott, mondjuk 100 süldő 110-ből maradt-e meg, vagy 200-ból, az is mellékes. Etfelt-e az állat a vásáron, az is mellékes. Pedig az első esetekben haszon volt, másodikban kár.

A szántóföld jövedelmezőségét az átlag termések alapján veszik. Hogy a szóbanforgó gazda elérte-e az átlagot, vagy nem, az is mellékes. Még 1918-ban láttam, hogy a testvér-öcsém birtokáról jelenti az odaváló jegyző, hogy 1917-ben volt ennyi meg ennyi hektoliter börtérme és minden hektoliteren volt 300 korona tiszta haszna. Volt pedig az eladási ár 250 korona. Még a termelési költséget sem fedezte. Helyesen azt kellett volna kérdezni, mennyi a termés, a holdankénti termelési költség, a terület és az értékesítési ár. Hiszen 1917 óta minden évben volt a borban egy krach, mikor harmadára esett le a bor magasan felhajtott ára; nem a munkától, hanem a szerencsétől függött a jövedelem. Itt kaptafával dolgozni nem lehet. Mert az az agyontérhelt jegyző jelent valamit hasból, ha kívánják tőle, csak-hogy az aktát elintézzék. Kvetés után pedig az adót be kell fizetni, felebbezni csak azután lehet. Ha szerencséje van az embernek, pár év mulva javára írják a tulságos mértékben beszédett adót. Visszafizetésről szó sincs.

A gazda nem úgy termel, mint például az iparos, ki tudja, hogy ennyi bőr, vászon, fonál és egyéb hozzávaló felhasználásával lesz egy pár cipője, azon van tehát ennyi haszna. A gazda megmunkálja a területet, de a termést a jó Isten adja. Ha a suszter egy hónapban csak 5 pár cipőt készít, hát akkor annak megfelelő kicsi haszna van. Ha a gazdának rossz a termése, vagy elhull a jószág, akkor a kis termés és kevés eladott jószág mellett semmi haszna sincs, vagy vesztesége van, mert termelési költsége sem térül meg.

Az is tudnivaló, hogy minél jobb a talajmunka, a vetőmag, az eszközök és gépek minél több a forgatóke, annál nagyobb a termelési költség, aránylagosan is. Kapálással, öntözéssel elő lehet állítani egy holdon 20 mázsa búzát is, de nagyobb lesz a termelési költség, mint a buza értéke. Ha már mostan a könyvek iránt nem érdeklődnek, csak a termés mennyiségét veszik alapul, szervusz akkor neked többtermelés, minek szükségességéről mindenki szaval. Csak nem fogja magát adófizetéssel készakarva tönkretenni senki sem. Gyertünk vissza a minél külterjesebb rendszerre! Az ország pedig belepusztul.

A kereskedőnél és gyárosnál ezután érdekel-

lődnék, mi a forgalom. Annak egy bizonyos egyenlő percentje kell hogy legyen a haszon. A szolid, tisztességes, nagy forgalom, kicsi haszon alapján álló kereskedelmet ez tönkreteszi, a csaló, nyuzó, rossz árut adó, irreális kereskedőt meg prémiumban részesíti. A forradalom alatt sok kereskedő kényszerült például a leszerelt katonáknak békeáron adni ruhaneműt. Tehát veszteséggel De forgalom így is volt és ennek a forgalomnak ugyanazon percentje a feltételezett adóköteles tiszta haszon. A könyvek iránt itt sem érdeklődnek, benyújtott mérlegben nem hisznek. Egy másik adóbiztos — különben jóakaratu és világos fejű ember — mondotta nekem, hogy a kereskedő három hiteles könyvet vezet. Egyet magának, egyet az adózás szempontjából és egyet atra az esetre, ha üzletét elakarna adni. Kár, mondtam, hogy már a harmadiknál megállott. Olyan szépen nekiindult.

A házbirtokos, ki a tőkepénzszel együtt a háborúnak legjobban sújtott áldozata, — a tisztviselő fizetése mégis csak többszöröse emelkedett, de a házbér és kamatjövedelem vagy stagnált vagy esett — itt is rosszul jár. Itt az az évekkel ezelőtt megcsinált és azóta változatlan kaptafa, hogy a fentartási költség a bruttó jövedelem 10 %-a. Hiába köztudomásu, hogy az egész jövedelemnél is több, hiába ad be a háztulajdonos részletes vallomást, nem segít semmi. Sulyosbitja a helyzetét a mi szerencsétlen telekértékdadónk. Eredmény lesz a házak megroggyanása, idegenkézre jutása.

A mély művelés ői

mint a többtermelés egyik sarkalatos alkotórészeről most, az idény bekövetkezése előtt közlök dióhéjban, röviden, közhasznu ismertetést, melyből kiténik mily körülmények között alkalmazható az sikerrel.

Mélyművelés elnevezés alatt azt értjük midőn 20 cm.-nél mélyebben szántunk vagy esetleg az annál mélyebben levő réteget gsu-berrel fellazítjuk, az ilyen munkát rendszerint motorikus erővel végezzük, mert az igával végrehajtott munka költséges, emellett, különösen ha száraz a talaj, nem is lehetséges azt tökéletesen végrehajtani.

Tudvalevő, hogy ezen munkálatok a magasaab termékhozam célját vannak hivatva szolgálni. A mélyebben fellazított talaj s az alsó rétegekben mindig jelenlevő nedvesség nagyon kedvezően befolyásolja a növényzet mélyebben levő gyökérzetének fejlődését; dus gyökérfejlődés pedig dusabb hozamot biztosít s a fellazított talajban a gyökérzet még szárazság idején is megtalálja a fejlődéséhez szükséges nedvességet.

Leglényegesebb előnye tehát a mély művelésnek abból áll, hogy a művelési réteg nagyobbodásával a talaj viztartalma szabályoztatik. A mélyen lazított talajban a csapadékok (esők) sokkal nagyobb térfogatba oszlanak el, tehát mintegy elraktározatnak. A sekély szántás alatt álló területekről ellenben a csapadékok jórésze elpárolog s így a termelés részére elveszetteknek mondható. Ebből következik, hogy a mélyített területek tavaszkor korábban munkálhatók el és szárazság beálltávj hasonlíthatatlanul tovább tartják a nedvességet mint a sekély szántások, mert a lazított rétegből a nedvesség könnyen felszáll a felsőbb rétegbe. Végre pedig a mély műveléssel a növényzetet éltető levegőnek is utat nyitván, ezzel a talaj tápanyag tartamának feloldását gyorsítjuk és a mélyebben lehatoló gyökérzet elkorhadásával az anyagszerét az alsó rétegekre is kiterjesztjük.

Amint látjuk a mélyművelés magában azt jelenti, hogy a nagyobb termésnozamokkal karöltve a talaj alkatrészállaga is fogy.

Trágyázás nélküli mély művelés észszerűtlen tehát, mert a terméshozam visszahatásával járhat amit többször tapasztaltam oly gazdaságokban, ahol a vezetés nem volt kellő szakértő kezében.

Nem nagyon kötött, mélyrétegu humusz-dus talajokon hátrány nélkül alkalmazható a mélyművelés és pedig annál inkább, minél több istállótrágya áll rendelkezésre a felhozott alsó réteg feltáráshoz. Kötött talajoknál és humuszban szegény feltalajon, felszínre hozott

nyers altalajjal annál hátrányosabb a mélyművelés, mennél kevésbé tudjuk annak feltárását trágyával porhanyóvá, termékenyvé tenni.

Minden esetben a mély szántást őszkor eszközöljük, hogy az érdes felület a fagy feltáró hatásának kitévessék, ami a talaj porhanyítását leggyorsabban és legolcsóbban teljesíti. Hogy a lehetőséghez képest a mélyszántás hátrányai ellen védekezhessünk, ajánlatos a foganatosítás előtt az altalajt megvizsgálni s akkor is előbb kisebb területen kísérletet tenni. Az eredmény iránti bármely kétely esetében tanácsolom, hogy a mélyítést ne egyszerre, hanem csak fokozatosan eszközöljük.

A mélyművelést mindenkor a viszonyokhoz mérten vezessük be; ha az alsó rétegek felszínre hozása indokolt, akkor megkezdhetjük. A trágyát természetesen normális sekély szántással forgatjuk le, hogy a felhozott humuszban szegényebb rétegek porhanyítását támogatassuk; ha azonban az alsó réteg keverése nem indokolt, az esetben csak annak lazításánál maradunk, amit legcélszerűbben az u. n. grubberrel végzünk.

Konkrét esetem volt, midőn t. i. egy oly gazdaság vezetését vettem át, ahol a kezelő a mélyművelést tekintet nélkül a talajok minőségére, nyakrafőre űzte. Az agyonszántott gazdaság rendbehozatala csak több évi munkával vált lehetségessé.

Mindezeket összefoglalva: kétségtelen, hogy a mélyművelés alkalmazása magasabb szakértelmet tételez fel, mert számtalan eset bizonyítja, hogy a helytelen alkalmazással számottevő károkat okozhatunk az egyébként ideális művelési módszerrel.

Kempfer Ernő,
jóságigazgató.

Mértékhitelítési díjak felemelése

A kereskedelmi és iparkamara tudomására hozza az érdekeltségnek, hogy a kir. miniszter legutóbbi rendelete értelmében a mértékek és mérőeszközök hitelítési díjtételeit felemelte és pedig a hosszúságú, folyadékmértékek, folyadékmérőeszközök és szárazanyagok mérésére szolgáló űrmértékek, súlyok és mérlegek díjait négyeszeresükre, a gázmérők, vízmérők és viteldíjjezők díjtételeit pedig háromszorosukra.

Minden oly munkanap után, amely napon a hitelítésre bejelentett mértékek és mérőeszközök hitelítési díja az 500 koronát, vagy pedig a palackok darabszáma az ezret meg nem haladja, az új rendelet 3 §-a szerint a pótdíjak háromszorosára fizetendő. A 15 ezer kg. és annál nagyobb terhelhetőségű mérlegekért, ha a fél a hitelítéshez próbakocsit bocsát a mértékhitelítő közeg rendelkezésére, a hitelítési díjaknak csak a fele fizetendő.

A helyszíni hitelítések pótdíja is módosított. A korcsmai palackok, az ivóedények, a tejes palackok és szeszesitalokat tartalmazó zárt palackok díjtételei ugyancsak a fenti rendelet szerint az eddigiek ötszörösére emeltettek. A hitelítés vagy megvizsgálás végett benyújtott oly mértékekre és mérőeszközökre, palackokra stb., amelyek hitelítése e rendelet életbe lépéig nem nyert befejezést, már ez új díjtételek alkalmazatának.

A mezőgazdasági haszonbérletekről

A hivatalos lap március hó 27-iki számában jelent meg a mezőgazdasági haszonbérletekről szóló új kormányrendelet.

A rendelet kimondja, hogy a 20 kat. holdat meg nem haladó azon haszonbérletek, amelyek földmives, hadirokkant, hadiözvegy vagy hadiárva kezén vannak és 1922. márc. 1. előtt járnak le, az 1921—22. gazdasági év végéig meghosszabbodnak az esetben, ha az illető haszonbérlet a haszonbérleten felül 20 kat. holdat meghaladó egyéb földbirtokkal nem bír.

Az ekképpen meghosszabbított haszonbérlet után az 1921—22. gazdasági évre rendszerint azt a haszonbért kell megfizetni, amely az 1920—21. gazdasági évre járt: ha azonban a haszonbérlet a szokásos haszonbérének vagy a méltányosságnak meg nem felel, a gazdasági év vége előtt legalább egynegyed évvel annak bírói uton való felemelése vagy mérséklése kérhető. Mindezen rendelkezések az alhaszonbérletekre és a legeltetésre átengedett területekre

is érvényesek, kivételével azon rendszerint szántóművelésre használt területeknek, amelyeket az 1920—21. gazdasági évben csupán gazdasági kényszerűségből használnak legeltetésre.

A rendelet akként intézkedik továbbá, hogy a haszonbérleti szerződéseknek az alhaszonbérbeadást tiltó rendelkezései nem nyerneek alkalmazást akkor, ha az alhaszonbérbevevő földmives, hadirokkant, hadiözvegy, vagy hadiárva. Kimondja ezenkívül, hogy a haszonbérlet meghosszabbítására nincsen igénye annak, aki a földbirtokreform folytán másutt kap megfelelő területű földet.

A vitás kérdések felett elsőfokban a közigazgatási bizottság gazdasági albizottsága, másodfokon az Országos Földbirtokrendező Bizottság, illetve annak megalakulásáig a m. kir. földművelésügyi miniszter dönt.

A tőzsde

Zürichi zárótőzsde máj. 7. Berin 855, Holland 199, Newyork 560, London 2253, Páris 4675, Milánó 2875, Brüsszel 4675, Kopenhága 102, Stockholm 131, Krisztiania 86, Madrid 78 1/2, Buenos-Aires 175, Prága 780, Budapest 270, Zágráb 405, Bukarest 940, Varsó —, Bécs 140, Osztr. lebély. —.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legolcsódrágábban vesz **Simon György** DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

Művészet.

A „Székely hangverseny“ a Vigszínházban ma este 8 órakor lesz. A szereplők közt ismert elsőrangú művészi erők vannak, így K. Somló Emma a budapesti Nemzeti Színház ismert nevé művésznője, Szilágyi Béla székely főhadnagy, költő és zeneszerző és Murgács Kálmán zeneszerző, aki Fráter Lóránt módjáról saját szerzeményű dalait a saját maga zenekísérettel énekli. Továbbá szerepelni fognak Madary Béla operaénekes a M. Kir. Operaház tagja, és Várady Pál kitűnő dalénekes, Mayer István és Baczó László ismert nevé hegedűművészek és Karakas László gitárművész a közönség zenei kíváncsainak a legnagyobb meglepődéssel fognak megfelelni. Szilágyi Sándor menekült székely diák a székely nemzeti táncot, a esürdögöltöt fogja bemutatni. Konferálni fog a hangversenyen dr. Finkey Zoltán dalénekes.

A hangversenyt megelőzőleg délután 4 órakor a Vármegyeház dísztermében ugyancsak a fenti neves művészek közreműködésével ifjusági előadás tartatik. Jegyek a hangversenyre már korlátolt számban kaphatók Springer, Csáthy és Aszman utak üzletében, vasárnap délelőtt a menekültügyi kirendeltségen, délután 5 órakor pedig a Vigszínház pénztáránál.

SPORT.

Budapesti vasutépítő-iskola—Debrecen válogatott

Ma délután mér össze erejét a fenti két csapat az Ügetőtéri sporttelepen. A tegnap sikerrel bemutatkozott vasutépítő bajnokcsapat igazi tudását Debrecen polgári válogatottja ellen kívánja kijátszani és nem csalódunk, ha azt állítjuk, hogy szépségre a mérkőzés felül fogja múlni az apr. 24-ikét is.

Debrecen válogatottj eléggé sikerült összeállítását azt sejteti, hogy mindvégig méltó ellenfele lesz a vendégcsapatnak, mert egy Petruc. Glatz, Friedl, Gerő, Poroszlav, Simon, Örkényi, Megyeri I., Szolárszky I., Mertin I., Polgár összeállítású csapat első klasszist képvisel.

A vasutépítő iskola ma teljes csapattal áll ki. Összeállítás: Csajka, Singh, Vass, Obitz, Mandl, Hirholc, Krammer, Zilizi, Köves, Nikolsburger, Wiener. A mérkőzés délután fél 5 órakor kezdődik. Jegyek előre válthatók Bódogh cukrászdájában.

Birkózó verseny. Ma 8-án, vasárnap rendezi Péterfia-utca 78. szám alatti tornacsarnokában a Debreceni Torna Egyesület délután 2 órai kezdettel birkózó versenyt, amelyen a debreceni sport egyesületek és a nyiregyházi torna és vívó egyesület legjobb birkózóit indítja. Az eddig benevezett versenyzők száma 40, Erős

küzdelemben fog a nézőközönség gyönyörködni minden súlycsoportnál, az induló birkózók kitűnő formája miatt. A verseny pont 2 órakor kezdődik s a döntő mérkőzések csak fél 6 óra körül várhatók. Jegyek vasárnap délután a pénztárnál, Péterfia 78. válthatók.

SZÍNHÁZ.

Színházak és mozgószínházak közlöményei:

Vasárnap délután Bob herceg este pedig A mi falunk kerül színre. Hétfőn A. hérlétkben Balkirálynő megy. Kedden Mi ketten premiere.

Balkirálynő. (Jakabsen—Bodánszay—Strausz operett 3 felvonásban.) Pénteken este mutatta be a Csokonai-színház ezt a Strausz-védjegyű silány gyári portékát, amelyben semmi újat, semmi eredetit nem láttunk ami várakozásunkat kielégíthette volna. A librettó ugyanaz, mint a most divatos operettek akármelyiké: erőltetett mesterkéltéssel össze-visszakuszált limonádé-izű szerelmi kaland inkább, mint történet, mely egyenes ellentétben áll mindennel, ami valószínűnek mondható. Csupa tévedés, csupa félreértés az egész. Zenéje nem kellemetlen, de nem is elragadó és legkevésbé sem hódítani tudó. Olyan közismert „könnyű“ fajsúlyu operettzene, mint az újabb alkotások valamennyien. Az egész darab klasszikus példája a színszerűség keresésének, tipikus alkotása a megrendelésre dolgozott színpadi szerzőnek, ami különösképpen érezhető volt tegnap este. Rácz Ada szerepét nem az ő alakjára, nem az ő énektalentumára, de legkevésbé művészi kvalitásaira szabták, nem is illett reá sehogyssem. Hódolói ugyan vagyont érő virágos kerttel vonultak fel melléje a színpadra, de a sikert bizony így sem tudták kierőszakolni számára. Annál több jóízű színházlátogató kedvét vették el zajos reklámjukkal a darab megtekintésétől. Rácz Adában sok temperamentum van, szépen is táncol, de a művészetnek attól a fokától, mely ilyen ünnepeltetés igényelhetne, nagyon-nagyon messze jár. Bodán Margit uttall is kedves, finom, valóban vérbeli művésznőnek mutatkozott. Nádossy bohókái, Heltai és Mátray jóízűen humoros jelenetei sokat javítottak a darab közismert és unalmaságig sablonos egyformaságán. Szalma Sándor szépen énekelt, csak kissé takarékosabban bánt a színekkel, mint kellett volna. A zenekar derekas munkát végzett.

A mai vasárnapi est a színházban. Aki ma a vasárnapestét kellemesen és élvezetesen akarja eltölteni, a Csokonai-színházba megy, ahol A mi falunk-at, ezt a nagyszerű énekes s táncos népszínművet játsszák, mely rövid egy hónap alatt ma este már tizenegyszer kerül színre. A mai előadás az aratók ünnepén Egyed Lenke leánya fogja a magyar szótól táncolni.

Szöke Szakáll és művésztársulata holnap folyó hó 9-én kezdi meg három napos vendégjátékát az Apollóban. Nívós családi fehér műsört állított össze a nagy népszerűségnek örvendő Szöke Szakáll. Teljesen új magán-számokkal és darabokkal vendégszerepel kitűnő művésztársulatával. Mezei Ilonka a budapesti ismert primadonna a „Menyasszony vásár“ című Harmath Imre operettjének főszerepét játssza, táncos partnere Simai István. Az előadást zongorán kíséri Márkus István zeneszerző. Mindhárom napon változó műsor kerül bemutatásra. Jegyelövétel az Apollóban.

Szép Ilonka Vörösmarthy Mihály gyönyörű költeménye filmen ma utoljára az Urániában. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.

Olaf Pónus és Erna Morena ma utoljára az Apollóban. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.

Lóth Ila főszereplésével az V. osztály ma utoljára az Aranybika moziban.

Francia Pathé műsor hétfőn az Aranybika moziban. Bemutatásra kerül a Notredami toronyőre műdráma és a fény hatása című francia vígjáték.

Falusi kislány Budapestten hétfőn az Urániában. Jegyelövétel.

Hajdusági gazdák bevásárlási helye a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete áruüzlete Debrecen, Hunyadi-u. 13., hol gép, eszköz, mag, kenőcs, olaj, zsák, kötéláru, só, petroleum, lószerszám, vasanyag, valamint összes gazdasági szükségletük leszállított áron beszerezhetők.

A hadikölcsön kamatleszállítása

Ismét különböző hírek keringenek a hadikölcsön kamatleszállításáról és fontos volna, hogy ha a tekintetben végre világosság teremtenék. A pénzügyminiszter rövid idő előtt kijelentette, hogy a hadikölcsönök kamatleszállítását minden valószínűség szerint eláll és hogy a hadikölcsön tulajdonosokat sem fogja a vagyonszállításnak rosszabb elbánásában részesíteni, mint a záloglevelek, vagy egyéb fixkamatozású papírok tulajdonosait. Ezek után mindenki joggal várhatta, hogy a hadikölcsön maximálisan 15 százalékos vagyonszállítás alá fog esni, ami ha nem is egészen igazságos, de elviselhető lett volna. Nosztrifikált hadikölcsönök, amelyek tehát a magyar államot terhelik, nyolcmilliárdra rúgnak. Ha ebből a vagyonszállítás alkalmából 15 százalékos kerül levonásra, marad körülbelül 8-8 milliárd. Ezenkívül a törvény a vagyonszállításra kötelezettek egy részének megengedi, hogy az a vagyonszállítás, amely egyéb vagyonszerekre esnek, hadikölcsönben teljesíthessék. Ezáltal a forgalomban lévő hadikölcsönök legfeljebb négy milliárdra fognak redukálódni. Ily módon szabályszerű kamatozás mellett az állam részére legfeljebb évi kettőszáznegyvenmillió kamatleadás marad fenn: még ebből is egy tekintélyes rész adók és lombardkamatok formájában vissza fognak az állampénztárba folyni. Emellett az állam semmiképpen sem sérti meg azon anyagi és erkölcsi kötelezettségeket, amelyekkel az állampapírok tulajdonosainak tartozik. Új kölcsön kibocsátása esetén polgárai, még azok is, akik hadikölcsönt jegyeztek, örömet fognak részvenni a az állam hitele úgy bel. mint a külföldön megerősödik. Ha azonban, mint hírlik, a hadikölcsön kamatoknak, négy vagy négy és félre való csökkentése vitetnék keresztül, az állam kamatok formájában ugyan tényleg megtakarítana talán harminc-ötven millióval többet: ámde nem tartotta volna be az állampapírok tulajdonosainak tett ígéretét és senkinek akadna többé, aki egy belső kölcsön jegyzésére kapható volna. Ezzel szemben a kamatleadás elcsúszásának következtében drágán fizetnének meg. A pénzügyminiszter nagystílusú egyéniségétől joggal várható, hogy ezen önmagától értetődő kérdésben az állam és a lakosság érdemeit szem előtt tartja és egy félreismerhetetlen kijelentés által véget veti annak a bizonytalanságnak, amely csak mindenféle ellenőrizhetetlen híreknek veti meg a talaját.

KÖZPONTI italmérésben

Batvan-utca 5. szám
1 liter vegyes faj bor 26.— korona.

Keresek

2 szoba, konyha és mellék helyiségekkel álló lakást lehetőleg május 15-ére. Ügynököket díjazok. Ajánlatokat „Lakás” jeligére a kiadóba.

Fürdő megnyitás!

Tisztelettel értesítem egy a rheuma, köszvény és vesebajban szenvedő, mint a kiadulást és szórakozást kedvelő közönséget, hogy párhuzamos gyógyhatásról messzeföldön ismert

hajdudorogi Szent István fürdőmet

május 1-én megnyitottam. Egyelőre 20 vendégszoba és 12 fürdő fürke áll a közönség rendelkezésére, de május hó folyamán az építés alatt álló uszoda, hidegvíz gyógyintézet, iszap és napfürdő is. Huzamosabb ideg tartózkodó vendégek napi ellátásért (szoba, fürdő és koszt) csak 100 koronát fizetnek. Vasutnál a fürdő fogata állandóan rendelkezésre áll. Van zene, kuglizó, tenniszpálya.

Fürdőtulajdonos: KISS JENŐ gyógyszerész.

**NYAKKENDŐIT
legszebben
CSAK
Péterfia utca 53.
szám alatt
ÁLAKITJÁK ÁT!**

OSV. TÓTH KÁLMÁN ÉS TÁRSÁI

GEBAUER KAROLY ÉS TARSA

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA, KOSSUTH-UTCA 2. SZÁM.

Alapítva: 1868. évben.

Temetéseket a legolcsóbban eszközöl a leg-
egyszerűbbtől a legdíszesebb kiállításig.
TELEP: Homokkert, Híd-utca 8. szám.

Apró hirdetések.

Házhelyek

eladók a vágóhíd mellett villamos és kőut mentén, Bihari-utcán 200-300 négyszögöl területre felosztva, amelyeken azonnal építkezni lehet, építkezésig pedig veteményezésre is alkalmas. Érdeklődők jelentkezhetnek Gazdák Bankja, Kossuth-u. 17. szám.

Hántolt vitorla

borsó kapható:

Csanak József r.-i.
kg.-ként 18 korona.

Jocsier

fajmalac 3 hónaposok és egy Mangalica 2 éves tenyész kan eladó. Péterfia 26. Varga

Bélyeggyár és vésőintézet

PAUL I.
Bathyan-utca 22.
Telefon 1365.

Eladó ház

József kir. herceg-u. 43. sz. ház eladó.

Molykár ellen

szörme és tollruhák megőrzését a legnagyobb biztonságban beraktároz KOVÁRY és ALT-
MANN Piac-utca 42.

Eladó

Mesfer-utca végén, a sorompó mellett egy kis ház földdel együtt, a házba azonnal be lehet költözni. Jóságok tartására nagyon alkalmas. Értekezhet Gazdák Bankja, Kossuth-utca 17.

Makulatura öt kilós tételekben kapható lapunk kiadóhivatalában.

Butorozott szobát

keres teljes ellátással garzon uri ember lehetőleg közela Piac-utcahoz. Megkereséseket a kiadóba kér „Garzon” jeligére.

Forgács István

művészi
Rádogy-u.

Eladó

7 hold föld a város alatt melyből 5 hold rozsszal, 2 hold tengerivel van bevetve. Értekezhet Gazdák Bankja, Kossuth-u. 17

Koros Sándor

1000-1200 szobák Piac-u. 69.
Saját készítésű elegáns tértü-
dőnyök kaphatók.

Kiadó

félbe vagy bérbe 360 négyszögöl pusztá telek a Sámsoni uton. Értekezhet Gazdák Bankja Kossuth-utca 17. sz.

Mosott rongyot

megvételre keressük. Cim a kiadóhivatalban.

Vas abroncs

teljesen új különként kapható lapunk kiadóhivatalában.

FEHÉRTÓI BELA

temetkezési intézete Debrecen, Dégenfeld-tér 4. sz.

Minden rendű és rangú temetések összegéből 4 százalék pénztári engedélyt ad. Temetéseket legolcsóbban kegyeletteljes pontossággal végeztet.

BÁRTFA GYÓGYFÜRDŐ

megnyitlik május 15-én
elsőrendű teljes pensio
50-60 Ko-ig Kasinó.
Felvilágosítással szolgál Menetjegyiroda
(fürdőosztály) Budapest, V., Vigadó-tér 1.
Kérjen p. o. s. p. k. u. s. t.

KALAPOK JAVÍTÁSÁT

szakszertűen eszközözi
M. Nagy Mihály
kalapok mester. DEBRECEN Péterfia-u. 8.
Kész kalapokban nagy választék.

Harmados tengeri-

föld megmunkálása egy vagy több holdas parcellákban vállalható Sámsoni ország-
uton utkaparó háztól balra.
Tornyostanyai bérgazdaság.

Vankert, Sinay Miklós-u. 25. sz. alatt

Téli-nyári lakás

4 szoba, terrasz ugyanolyan suterien helyiségekkel. 1100 m²-ől szülő és nagy gyümölcsösökkel és a PÉTERFIA-UTCA 59. SZÁMÚ HÁZ

eladók

Felvilágosítást ad: Dr. POLGÁR ügyvéd, Piac-utca 42. szám alatt.

METEOR MOZGÓBAN

Bocskay-tér.

Máj. hó 8-án vasárnap

Cinabár III. és Cinabár IV. rész.

Amerikai kalandor történet IV. részben 22 felvonásban.

Harc egy Tarvetszi hányáért.

11 felvonásban. — 3 óras előadások.

Jön a Repülő lovas.

Jegyelővétel szombaton d. e. 10 órától.

Előadások kezdete d. u. 3, fél 6 és 8 órakor

Helyárak: P. 20, F. 16, I. 14, II. 10, III. 8 korona.

Rikkancsok

fix fizetéssel és magas jutalékkal felvételnek

:: a kiadóhivatalban ::

Tüzifa

azonnali szállításra kapható:

1 mázsa hasáb telepen 150 K

1 „ aprított fa 165 K

1 „ tuskó 135 K

aprított fa és tuskó házhoz

0-0 szállítva értendő. 0-0

Polyánszky Oroszt,

tüzifa és szénkereskedő. Telefon 181.

MEGHÍVÓ.

A Debreczeni Keresztény Biztosító Részvénytársaság 1921 május hó 25. napján 10 órakor Debreczenben Verbecey-utca 2. sz. alatt

rendkívüli közgyűlést tart, melyre a részvényeseket ezennel meghívja

az Igazgatóság.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az Igazgatóság jelentése az Első Keresztény Biztosító Intézet Részvénytársasággal folytatott egyesítési tárgyalásokról.
2. Határozathozatal az Első Keresztény Biztosító Intézet Részvénytársasággal való egyesülés tárgyában.
3. Határozathozatal az egyesülés folytatásának szükséges intézkedések megtételéről.
4. Esetleges indítványok.

Az alapszabályok 21. §-a értelmében a közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, akinek részvényes-minősége a közgyűlést megelőzőleg a helyszínen a Részvénytársaság könyvei alapján megállapított.

A Magyarországi Zsidóságról

A magyarországi zsidók statisztikája című nagyrészt 0-0 és aktuális mű 0-0

Írta: ifj. Wessprény Kálmán

Ára 24 korona.

Vidékre postán 26 korona.

Kapható lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 59.

Az „ISTVÁN” gőzmalomnál

egy irodatiszti állás

betöltendő. Megfelelő kereskedelmi előképzettséggel és több évi irodai gyakorlattal bíró pályázók sajátkezűleg irt pályázati kérvényeiket a hivatalos órák alatt nyújtják be a vállalat igazgatóságához Debreczenben.

Tengeri darálást

kicsinyben és nagyban Sertésvásártér mellett Galamb-utca 10. sz. a újra üzembe helyeztük. NAGY JAKAB daráló-malom.

Kálvinista Szemle

REFORMÁTUS EGYHÁZI, EGYHÁZ-TÁRSADALMI és POLITIKAI NAPILAP

Felolós szerkesztő:

DR. SEBESTYÉN JENŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST, XI., Rádogy-u. 98.

Előfizetési ára egész évre 100, félre 50 K

Mutatványszámot küld a kiadóhivatal.

Lapkihordó asszonyok

felvételnek lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 59. szám alatt

Parfüm, szappan

Telefon 14-80

arckenőcsök, kölnivizek, fogpaszták, szárvizek, hajszesz, fésű és kefeárak, irigátor felszerelések, kötszerek, Creolin fertőtlenítő szerek legolcsóbban szerezhetők be a

Korzó Droguerében Piac-utca 42.